

F R I F Å G B E V E G E L S E

Nr. 27

2. artikkel.

18. juli 1942.

KJEMERAT!

Gjennom sin samle, frie fagorganisasjon hadde arbeidsfelket i Norge forvoldt å tilkjenne seg en betydningsfull posisjon i samfunnet. Mye stod ennå igjen, å vinne, mange skranker måtte brytes ned, før nye skanser erobres. Men gjennom sin organisasjon var det lykkes lønnstagerne å nå fram til en levestandard og til sosiale goder, som fra land i verden hadde bedre.

Et av de viktigste framskrittene vår har gjort arbeiderne og funksjonærerne ferie. Det tok mange år før retten til ferie ble kjempet gjennom og like mange år før ferien fikk en slik verdi at den betalte en virkelig rekreasjon. Men de siste år før kriga hadde arbeidere, funksjonærer og tjenestemenn i alle yrker oppnatt 14 dagers ferie og i enkelte grupper endog 3 uker.

Takkotrvære fagorganisasjonen kunne arbeiderne også utnytte sin ferie. Gjennom års slitt var det ene vakre ferihjem etter det annet reist og stod for en overkomelig utgift også for organisasjonens medlemmer. Her kunne de i vakre og også sunne omgivelser finne hvile og avspenning og samle nye krefter. Fagorganisasjonen hadde også gjennom en særorganisasjon tatt initiativet til interessante og avvekslende feriereiser for sine medlemmer. I det hele tatt bøl feriestiden på så mange glæder og muligheter at alle sa hen til den med de største forventninger.

Ankorleies er det i dag. Gjennom sin hensynsløse undertrykkelsespolitikk har tyskerne og N.S. ødelagt enhver mulighet for utnyttelse av ferien. For det første måtte store grupper lønnstagerne ta en ukes ferie i tilknytning til pasken. Dette ble gjennomført under medvirkning av den nasistiske fagorganisasjon representert ved Erling Olsen og Kire Rein. For de som ennå har sin fulle ferie i behold, har tyskernes beslaglegging av jernbaner, kystbatterier og andre fremkomstmiljøer gjort det praktisk talt umulig å komme ut noen steder. Det spiller vel for svært mindre rolle som arbeidernes lønninger knapt rukker til å holde sulten unna fra lørdag til dag. Men bittert er det å se berna tilbringe den herlige sommeren i bygatene istedenfor å boltre seg og finne sunnhet og styrke ved sjøen eller på landet.

Men arbeidsfelket vil også ta denne situasjonen med ro og fatning. Arbeiderne vet at da pn for opprørst nærmer seg og samler sine krefter og det slavet som da skal stå. For om mye annet må savnes i denne tiden så finner hatet til undertrykkerne næring i hvert slag som rettes mot oss.

- V -

DET TYSKE SLAVEARBEID

krever statlig ny rekruttering. Fra alle kantier av landet blir det nedsatt sentral folk til det tyske befestningsanlegg i kyststrøkene på Sør- og Vestlandet og i Nord-Norge. Bare fra Oslo blir det sentral om lag 50 menn om dagen. Det er hantelens og hotell og restauranthandenes personale som mest blir ut over i øyeblikket. Vi minner om at alle som rammes bør innsenle protest et har de reiser så er det under tvang til "minister" Lippesdal i Sosialdepartementet.

- V -

DET KJENDTE STED "GRIMESTAD" PA TJØMØ

xx kjøper er kjøpt av landsorganisasjonen til ferihjem etter henstilling fra ferihjemsutvalget. Grimsstad ligger imidlertid i grensesone vest, og det er ikke adgang lit uten spesielt grensesonepass. Imidlertid er det sentral søknad til tyskerne og lisensasjon fra denne forordning. Bile Fossum og Lippesdal har anbefalt søknaden, men med den begrunnelsen at ferihjemmet utelukkende skal forbholles N.S. medlemmer. De heller ikke organisasjonsfolk får ståles bare fornøyelsen av å betale svikernes ferieopphold.

- V -

FRI FÅGBÆVEGELSE

kommer med sitt neste nummer om 14 dager - altså 1. august. Etter den til vil

ETTER NE DERLAGET MED ARBEIDSSAMMENDET

I hær og kirkestriten har N.S. vart fersktig med å blise til ny strid. Den stille dokumentasjon av deres råkraukende tilslutning i folket har gjort nasistene betenklig, da de ikke er i stand til å skjule noe. De har selv sett ikke opp litt sine planer av den grunn, men vil i stedet prøve å lure "nyerhingen" i sjønner.

NÆRINGSMILJØS ORGANISASJONER

Etter ne for tur. Men da N.S. ikke tar ta risikoen med nye større konflikter er det utarbeidet detaljerte planer om å omgrype organisasjonene enkeltvis og da unvendt taktikken med å velte de svakeste led først, før hvilken ventet minst motstand. Som de svakeste i denne forbundet regner N.S. i øyeblikket med.

HANDEL OG BANK

De nærværende forberedelsor for en kummeterstatte styreformann, styrer, utvalg etc. som ikke stiller seg til rådighet for "den nye til" og erstatter dem med N.S. folk, er allerede under arbeide. Om nasistene leter på lys og lykte innen handels- og bankbransjen som enten er N.S. eller vilde til å gjøre rakkertjeneste.

DET ER N.S. ØRBUDSMANN

Størstvindeoren Whist, som er initiativtakeren til lisse nye nasifiseringsplaner. Han har bl.a. foreslatt at "ministerpresidenten" gir en fullmaktslov som innrører alle næringsorganisasjoner under et kommande departement. Til næringsorganisasjoner regnes alle organisasjoner hvis medlemmer er befrifter eller næringsdrivende. Videre skal loven videreføres til opplosninger eller sammenslåing eller eventuell opprettelse av nye næringsorganisasjoner, dessuten tilgang til avskjettelse av formann, styrer, utvalg og forretningsførere i nærværende organisasjoner og innsettelser av nye i lasses hver, videre så langt til forenkling av foreningslover og rettsakter om endelig tvennsplass til befrift av næringsdrivende om tilslutningen til disse nye, nasifiserte organisasjoner.

AT VÅRSKU TIL NÆRINGSILVETS

Organisasjoner bør lenne avsløringa av nasistenes planer vær. Dossverre er det allerede lykkes N.S. å oppnå noe etter sin nye linje. Styret i Grossistforbundet har bøyd kne etterat formannen, grosserer Hwinckel, ble avsatt. Næringslivets menn bør ha lært et motstand nytter et fører fram. Det borne kan i så måte stå som eksempel for sinne kolleger i andre bransjer. Vi føler oss imidlertid forvisset om at grossistforbunlet forblir en enslig svale, og at de øvrige næringslivets organisasjoner vil inntra somme rekryerte holdning i høle tilen har preget den norske fronten.

- V -

OVERLØPENS TRAGEDIE

Vi har tillittsrettet på at de overløpere i fa beverulsen ville få liten ledelse av sin usle Judasjerning. Si snart la helle utført sin rakkertjeneste vil nasistene kvitte seg med dem og erstatte dem med "politiske kampfeller". Om at lenne utskiftingen nu er på trappene kan vi levere fullgjort bevis for. Vi gjør det nedenfor et brev fra den komiske leder av Forbunlet for de Offentlige Yrker (Kommuørbunlet) - Hakon Meyer - til "sosialminister" Lippesdal, hvorav det tydelig framgår at Meyer skal afres:

Skjæroy 27/6-1942.

Herr sosialminister Lippesdal,

Det er skriv om arbeidstakerne kontingent til tømmerarbeidet, tillater jeg nem å sende meg mer personlige ord. Jeg har nylig et p.m. vedr. Organisasjonen av tjenestemenn og arbeidere i offentlige yrker. Jeg hadde før en ukes tid sittet en personlig samtale med innenriksminister Hagelin om saken, forli det helle et sterkt inntrykk av at han personlig mente at et svarbeil,

samschlussning med å utenforstående forbund vanskelig kunne skje under i løftelse. Han var ytterst ekskverlig og hevlet at han personlig intet i seg i et en person, men at løftet ville vært atskillige innvenlinter i hans apartement og atskillig forbittrelse over at det var lønt et forbund for de offentlige yrker, uten at det i lenne forbindelse var sørbeilset med Innenriksdepartementet. Det var vel et liknende inntrykk Fossum på jørs hatt til en nærmis til siden, da vi var innkalt til ekspolisjonssjef Falholm og byråsjef Gætz til en konferans om saken. I mellertil ba innenriksministeren meg konfere med innenriksråd Dahl, - han kunne jo bare række pr. telefon, men da han sa uttrykk for at man i innenriksdepartementet mente, at et sørbeil var avhengig av at enmann fra den offentlige tjenesta var i spissen for det ønskede forbund.

Det har jo før meg lenge vært klart at det var atskillig personlig uvilje med i saken. Jør vil fastholde at jeg siden september 1941 har lagt ned et stort intenst og løjt arbeid i fagorganisasjonen som noen annen, - men dette spiller jo liten rolle i slike tilfeller. - Jeg har brøftet saken litt med Fossum, Rein og Sælin-Olsen - og trass bølle jeg var le fleste av mine kolaboratører i Norsk forbund for offentlige yrker med en viss bitterhet vilse at at skifte skal være resultatet av dette intenste arbeid, er jeg kommet til det resultat, at en utskifting i løpet av høsten må være det rimeliste. Jeg har ingen tro på at innenriksråden larvel vil få sitt høp oppfylt, og d. t. "en samlede personlighet fra det offentlige", men kan et personskifte være til hjelp for en orkink, er det rimelig at det skjer.

Personligheten jeg sa det til fatt på ett eller annet arbeid, vel siden av teaterorganisasjonsarbeidet. Jør har f.eks. lenge vært på at det må komme en central administrasjon av fagforbundenes aksjonærer og da jeg til sine tider har vært en av de største aksjonærer i sitt slag i Oslo - Folketeateret - og også eller har en viss innsikt fra minneskmitearbeid og administrasjon av Folkets Hus, kunne jeg eventuelt ta fatt på å organisere dette i høst. Det er ikke noe særlig herskamt arbeid, men det bør bli gjort. Disse ting har jeg tjuerne talt med Den personlige om, men jeg har dessverre ikke hørt høre til sådanne dem i den siste tiden, og jeg var litt nedsatt da jeg nette tjuerne bort fra byen nå lager.

Hilf sal.
Rikken Meyer.

MEYER ER GALEDEES KLAR OVER

at hans til som komisk leder er ute. Men sin karakter tre søker han om andre pressganger å boite på, og derfor slittes han inn han ikke slår han. Selv om "det ikke er noe særlig herskamt arbeid" er han villig til å gjøre hva det skal være for poenger. Men helt sikker på at N.S.- og tyskerne vil si ham ungle om enn mer beskjedne oppdrag er han ikke. Derfor er det som han skriver at han føler seg "nødt". Og den følelsen er vi bare for kommer til å behandle både Meyer og de andre overløpere i frontilen.

- V -

EN UHØR LIG DOM

ble nylig følt ved en tysk rett over en konluktør ved Oslo Sporveier. Bakgrunnen var at 3 tyskere som brøytenlejet frekt røkte i en kupe hvorfra lett ikke var tillatt bla armolet av konluktøren om å slukke sine sigaretter. I stedet for å etterkomme den høflige henstillingen slår den ene tysker konluktøren ned og faktisk villt mot bøyonetton. Konluktøren fikk snarrhelt rettet seg ut og lastet døren i, og vognereren fikk stoppet trikken. Den tyske schuhdikkemanden som ble tilkalt, arresterte tyskerne. Under ledelse av rettsførhåndlinen som fulgte tok den tyske "rett" ikke det rimeliste hensyn til konluktørens viderefaste forklaring, men løpte han til 20 minutters tuttkus.

- V -

UNGDOMEN MÅ IKKE SØKE

seg inn i offentlige etater der det kreves noen form for lojalitetserklæring. Om den ser alibi som ukyllig ut, vil folk som blir tatt inn på denne måten, ikke få beholde sine poster når krisen er slutt, og de vil bli sett på som uvelkomne og stripete av de eldre tjenestekonvenn. Gjør det kjent blandt uniformen, det vil spare dem kjeleligheter når de i framtida.

quisling og hans farlig oppslått.

er ikke de eneste farlige mennesker vi har i blant oss for tiden. Det finnes også andre som kan være like mye skade. Det er svartseerne, de bunnløst pessimistene. Det er ikke bare dem, men til sjeldenteller er de sjuk av mangelklesestrang og prætsomhet. De er ikke stort bedre enn de misilakere, som den dag da sprer over brevne optimistiske medlinger for at de børen etter skal bli hjertet til skarpe øyne lemette motstandskraften fra folket.

- V -

VIS DEM TILBAKE

Førstell dem til de arbeiderhætt i hundre quislinjone, at de skader landet vort, undergrave viljen og forsvarsordenen som er folkets sterkeste våpen i den væpnede kamp. Det er særskjentiske krefter, som står mot hverandre i verden opp gjennom det, at det er kortsikt å vente store resultater fra tir til dag. Tyskland var rustet til tennende da kriken brøt ut, og njonon er omhyggelig forberedt til kampen om verdensherreligene. Vi er våre allierte hølle byret for fredens arbeid og mitte reise forsvarsmiljene etterat kriken var brukt ut.

- V -

TYSKLANDS KREFTER

Er snart utspent. Enn har de voldige militære krefter, men deres moral, deres øradske kraft og det tyske folkets bevissthet er det slutt med. Foran usikten til en ny forferdelig vinterkri brytes den nedlig for luft; etter som rasjonene blir mindre, og etterhvert som flygningene for alvor setter inn, når nettene om kort til blir lønnsomme.

- V -

DE ALLIERTE KRIKSPOTENSIALET VOKSER

med fantastisk fart. Enorme krefter i luften, til sjøs og til lands, står ferdige til å rippe inn i det riktige øyeblikket. De vet når øyeblikket er inne. Kampviljen og seiersviljen er i alle de allierte land, nøyaktig som i vort folk i statisk vekst. Den sunde misnøyen er bare utalmulig. Den er ikke av det gode, men treffer du je sur, uvitende, ringete pessimistene, som sør for at de blir stanset i sin naboløftingstrafikk. Vrt land kan tro akkurat det som er nødvendig for å sikre seieren. Det næste er gjort unna nå.

- V -

GESTAPOENES ROMMER TIL ENGLAND

For en tid siden rekviserte 5 tyske Gestapoaffiserer en motorskøyte på Bergenskanalen, bærret norske sjøfolk til åsilen len ut av skjærringen, satte dem i land og dro sjøl til England - til Hess og friheten. For noen timer siden stakk 2 tyske offiserer over til Sverige ved Svinesund, og la vinkten oppdøpt det som føregikk, kastet inn geværet og fulgte etter ham. Det bryter sammen.

- V -

BULLEN DET JEVNET MED JORDEN

Etter den vanvittige terroraksjonen, da Televerket ved Børsen ble jevnet med jorda av rabbinte-stykkere, som henvor at det var skjult våpen der, er naturlig kommet til en ny vestlandsbygd, Bulanlet. Dette sakenes henger vistnok sammen med tyskernes framgangsmåte er den samme. Øst i Bulanlet ble alle hus sviktet, og befolkningen arrestert eller sendt vekk. En ny skjønnsel føyet til den andre.

- V -

NORSK STADSPOLITI SKYTER

Inn i sjoen som forsøker å komme seg i vekk fra tyskernes vold. Og treper med sin skudd. For kort til siden ble en nordmann, som såkte å komme seg inn i Sverige, stoppet i Høland og "skutt under fluktforsøk". Berivenheten er nota-

R. TANNTELEFONER

År 1942-43 fikk Norges tannlektorskole et skriv fra innenriksdepartementet med ordre om at professor Birger Bergeisen må i øyeblikket virke innstillingen som rektor. Til ny rektor ble sent til et navn len tyskbyttende tannlege Alex Buds.

I tilfelle samme ikke var sammekallte lærene til å møte. Dermed ble han akkurat som den gang han ble utnevnt som kvarterisk leder av tannlektorskolen helt til den i forveien heller var helt ukjent med det som foregikk. Til såne vinger hadde han imidlertid før mere enn 2 uker senere "beordret" at han kom til å overta rektorstillingen. Det er kjent at han har respektanserisk for å få den.

AKERNE FÅDET NYE A MEDLEME

Det er ikke ved siden, men faktisk bekjelt oss at de så ville bli beholdt som medlemmer av den borgerlige partiet, har fortsett. Men til assistentstillingen ved kolen er det ikke kommet en eneste ansøker, til tross for at det ellers er sterminasjon av disse stillingene hvert år.

ALEX BUDE DR JANET KRE FOR

Etter overfolk jobben som kommis. ik leder av tannlektforeningen fikk det snakket overdette av, ikke alle representantskapet, generalsekretæren og helsepersonalelet. Bare Oluf Winge fra Hærnesund ble sittende innen i styret. Om ny ledelse ble følgende personer set oppnevnt: Johan Forsberg, Stevanger, og etterhånd Kristiansund, Hans C. Fursten, Skien, Even Skattum, Mysen, og Ole Larsen, Haugesund. Et representantskap ble også oppnevnt, men nevnte er ikke ikke kjent.

RESTERTE TANNLIGER NA.

Disse tannliger etter arrestert: generalsekretær, tannde Knut Garl (for manen sin), Karl Lofsen, Haugesund, Arne Flåten, Oslo, Stang Wolf, Skien.

- V -

DVOLAT LIV FRA SLEVANGER

er tatt sitt eget liv i foruslot etter at tyskerne hadde samlet sterke beviser han var patriotske arbeid. Han var sitt liv, og han tok med seg i bølen alt om kunne ha skjedd medkjempere. En god nordmann og en frihetshelt.

- V -

10. PRIMEN

"Oslofistriket har sendt en folkeskrivelse til den "nye linerte" Oslobispe, svikende. Den ble senit like før "ordensjenen". Der skrives bl.a.: Det kan usikker være Dem ukjent at prester og minnigheter i bispedømmet holder svikende fast ved sin rettlig fulle biskop, hr. Biniñ Berge, og at Deres illighet til å gjøre i et forhold som biskop Berge og rikets øvrige biskoper har gjort dem uformelig med troskapenhet Gul og Guls minighet, ikke voss kan oppfattes anterledes ann/avslit or fall. Fra det nederste statsråds side har de i dette forstatet det enelike og upprettelige brull mot irken.

... sr. schimpfprest Frøyland, ikke rettlig kalt, og vil ikke bli rettlig rindret. Derfor må De bli en ensom mann. Hvor De kommer, og hvor De søker hjelpe din biskops store og misvansfulle gjerning, vil en dyp skyte følge mi.

Hvor end du døde brev i opplykt ser. Vi kan ikke hilse Dem velkommen til Dores ordinering. Vi ser Dem på lønn til ta det unødvendige farwell til deg.

6.

SVENSK UNGDOM FOR NÆRGE.

Den 1. juli ble det i Stockholm holdt et fullmøte i en klubb organisert av ungdommen i de tre store politiske partier. Motet veltok en vermt sympatiurklærin til det norske folk og nedsatte en komite til å ta arbeilet med å bringe nordmannene hjelp på le mitter som for tiden var i framtilen or mulige.

- V -

I TRØMSØ

Som av tyskerne er erklært som "lukket parades" er der oppstillet langtrekkende skyts i gatene og innimellom beboelseshusene. Der leveres statlige øvelses-skytninger. Det er karakteristisk for tyskerne lett å gjennom seg bæk sivil-folket. Men det stemmer ikke bra med deres statlige skrik om "Sollatenchre". Gal vite om ikke de gamle tyske offiserne med noen æresberørper i behold vinder seg.

- V -

HVA VI SLÅSS FOR.

Den urettet vi viljer og det presset vi har over oss hvor langt hver time har sveiset oss nordmenn sammen i en motstandsfront som ingen terror skal bryte ned. Og ut av strilen mot alt det vi ikke vil og kan ikke ha, vokser det fram at en bevissthet om det vi vil, en overbevisning om grunnprinsippene som vi vil bygge det norske samfunnet på, uavsett hvilket av de norske partiene vi søker til, eller om vi ikke søker til noe parti. Vi vil styre landet vårt selv, uavhengig av en fremmed makt, og i samsvar med norsk frihets- og rettskjonsle. Og alle vil vi være med å forsvare vår frihet og trygde vår uavhengighet mot overfull, innenfor rammen av organisert samarbeid mellom alle frihets-olkskende folk.

Vi vil at landet skal med lov bygges. Loven skal være lik for alle, ingen skal kunne forståles uten rettslig kjennelse på grunnlag av klare lover eller lønnes av en direktemotstander enn den som hvilker på norsk lov og der dommerne er uavhengig av den politiske retningen som til en hver tid har ledelsen i staten. Vi vil bygge samfunnet slik at alle som kan arbeide, får arbeid og trygt utkomme av innmurforskillet må og kan få jobb og leve godt.

Vi vil at alle voksne kvinner og menn i frie og hemmelige valg skal være med å kose. Kose som skal styre i stat og kommune- og skal ha rett til i tale og skrift å si sin mening om offentlig styre og stell under ansvar for at de ikke farer med usannhet og med bakhankelse mot de som har andre meninger.

Vi vil at de skole- og undervisningsställ slik at det blir barnas egen; unggommens evner og mlegg, og ikke foreldrenes økonomiske kar som avgjør hvilken slags og hvor mye utdannin; hver enkelt får. Og oppdriften av undervisning skal ha til mål og utvikle selvstendige mennesker som har sine meningers met og kan ta ansvar, og som har respekt for andre meninger.

Vi vil at alle skal ha rett til å slutte seg sammen og arbeile for å fremme sine meninger og interesser, økonomiske, politiske og annelige, innenfor de rammer som loven setter.

Det er disse grunnprinsippene norsk grunnlov, norsk rettspraksis og norsk forfatningskikk har hvilt på, og arbeilet set fram til ennen slaktsløfeskamp for frihet og folkestyre. I troskap mot dem er det vi holder ubrytelig sammen mot det tyske voldsstyre og dets N.S. hær. I troskap mot dem vil vi alle være med å gjøre norsk frihet og uavhengighet og bygge samfunnet videre ut som en trygghet for hele folket.

I kampen og i dette arbeile vil vår frie forbeverelse ha sin store oppgave, i samarbeid og i brytning med alle byggenes norske krefter. I lys av disse grunnprinsippene skal vi i tiden framover frigje noen av de oppgavene som vil aelle set når Norge igjen er fritt, og grunnlaget på nytt er lagt for en